

aliorum injuria tuam infamet existimationem, non ideo
tamen ad remedia extraordinaria & violenta, quibus
demum ordinariis & legitimis cessantibus locus est,
confugiendum est.

XXI. Varia autem suppetunt remedia ad hujus-
modi calumniatorum malitiam vindicandam, nempe
jus retorsionis, actionis ad palinodiam, actionis æsti-
matoriæ & similium. Interdum etiam actio crimina-
lis locum habet, præsertim si injuria illata sit atrox,
uti hoc ex ore excellentissimi nostri Botticheri, Præce-
ptoris mei per aliquot annos fidelissimi, percepi, cum
ad §. 7. & 8. Justit. de injuriis quondam ageret. Hæc
proinde remedia injuria laceffito, si omnino animo suo
satisfacere velit, apprehendenda sunt, demensque illa
& periculosa se ipsum ulciscendi ratio, quæ nec Turcis
nec gentilibus placet, prorsus abjicienda est:

XXII. Labet verò Jesuitarum novorumque
Casuistarum de tuendo honore dogmata vel potius
portenta hic exhibere paucisque excutere. Audiamus
igitur Leonardum Lessium de hac materia si differen-
tem: *Si nomini meo falsis criminationibus apud judicem
vel viros honoratos detrahere nitaris, nec ulla ratione
damnum illud famæ avertere, nisi te occultè interficiam
Petrus Navarra inclinatur licitum esse, & Bannez addens
idem dicendum etiamsi crimen sit verum, si tamen est oc-
cultum, ita ut secundum justitiam legalem non possit pan-
dere. Idem tenent quidam recentiores. Probari potest
(1) quia si baculo vel alapa impacta velis meum honorem
vel famam violare, possum armis prohibere, ergone si id co-
neris lingua: nam parum videtur referre, quo quis instru-
mento*